

D ů v o d y:

Rozhodnutí rekursního soudu je nezákonné, pokud tvrdí, že pachtýři nepřísluší nárok na úpravu pachtovného podle § 1 vl. nař. čís. 164/33, poněvadž prý sám se svou rodinou neobdělává spachtované pozeniky, nýbrž má také služku k tomu účelu. Z přípisu obecní rady v O. neplyne, že manželé Ř-ovi, nevěnující se sami se svou rodinou obdělávání polí, mají služku výhradně k tomuto účelu. Jen, kdyby tomu tak bylo, neměli by navrhovatelé nárok na úpravu pachtovného. Jestliže však služka mající také jiný obor působnosti (v domácnosti, v obchodních místnostech), při polních pracích se zaměstnavatelem a členy jeho rodiny se jen na výpomoc spoluúčastnila, není vyloučen nárok podle § 1 cit. vl. nař. Všecky tyto okolnosti bude nutno náležitě zjistiti a pak pachtovné pro obě eventuality (placené v pšenici či žitu) upravit, dojde-li soud k názoru, že nárok na úpravu pachtovného je oprávněn.

Čís. 13257.

Děje-li se provoz hostinské živnosti na účet žalované manželky, nikoliv na účet jejího manžela, není vyloučeno použití § 3 vyživ. zák., i když manžel žalované jest vedle ní v živnosti činným a něco si přivydělává dohazováním dobytka. Činnost manžela v živnosti žalované manželky byla by výdělečnou jen, kdyby ji konal v úmyslu výdělečném.

Dovoluje-li manželka manželu živiti se z jejích zásob, umožňuje mu nehleděti si výdělečné činnosti.

Hostinská koncese o sobě, i když ji její majitel neprovozuje sám, jest »jměním«.

Skutečné provedení bezvýsledné exekuce se nevyžaduje k nároku podle § 3 vyživ. zák.

(Rozh. ze dne 3. února 1934, Rv II 531/32.)

Manžel žalované byl uznán právoplatně povinným platiti nezl. žalobkyni výživné. Ježto výživné neplatil, domáhala se nezl. žalobkyně placení výživného na žalované, tvrdíc, že žalovaná, ač k tomu není podle zákona povinna, vyživuje svého manžela, čímž mu umožňuje, že si nehledí výdělečné činnosti, aby mohl dostáti své vyživovací povinnosti. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, o d v o l a c í s o u d žalobu zamítl.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by dále jednal a znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Odvolací soud vzal za podklad svého rozhodnutí zjištění, že manžel žalované jest majitelem hostinské koncese, kterou financuje žalovaná, že její manžel žije s ní ve společné domácnosti, jest v provozu hostinské živnosti činným vedle žalované, stravuje se podle hladu a chuti ze zásob, které jsou v živnosti a domácnosti, nejlépe se žalovanou a svou rodinou

u jednoho stolu, nýbrž bere si jídla sám a přivydělává si dohazováním dobytka. Z tohoto skutkového podkladu odvolací soud dovozuje, že žalovaná není živitelkou svého manžela, že výnos koncese hostinské náleží jejímu manželu, že žalovaná má jen nárok, by své peníze dostala případně s přiměřeným ziskem zpět, že svým financováním umožňuje svému manželu, aby hostinskou koncesi dále provozoval, že manžel žalované, jsa činný vedle ní v živnosti a přivydělává si i jinak, není výdělečné nečinný. Těmto vývodům nelze plně přisvědčiti. Rozeznáváti jest mezi koncesí hostinskou a hostinskou živností. Hostinskou živnost lze podle zákona provozovati jen na základě hostinské koncese, ať vlastní nebo cizí (pachtýř), to však nevylučuje, by živnost nebyla skutečně provozována proti předpisu živnostenského řádu. Pro otázku, komu náleží výnos hostinské živnosti, jest jen rozhodné, na či účet hostinská živnost s k u t e č n ě jest provozována, koho stihají právní závazky a kdo jest oprávněným z právních nároků, jež při provozu živnosti vznikají, komu připadá ať ke prospěchu nebo k neprospěchu hospodářský výsledek provozování. Soud první stolice zjistil, že živnost jest provozována na účet žalované, a toto zjištění odvoláním ani nebylo napadeno, a jest tedy vycházeji ze zjištění procesního soudu. Právní vývody, jež činí odvolací soud z toho, že koncese zní na manžela žalované, zjištění to nemohou vyvrátiti. Děje-li se provoz živnosti na účet žalované a nikoli na účet jejího manžela, není použití § 3 zákona na souzený spor vyloučeno, i když manžel žalované jest vedle ní v živnosti činným a něco si přivydělává dohazováním dobytka. Podle § 1 cit. zákona vyžaduje se taková výdělečná činnost úměrná možnosti a schopnostem osoby povinné, by z jejího výtěžku mohla dostáti svému závazku. Činnost manžela žalované při provozu hostinské živnosti provozované na účet žalované byla by výdělečnou jen, kdyby ji konal v úmyslu výdělečném, kdyby šlo tedy o činnost námezdní; v tom směru žalovaná nic netvrdila. Pouhé přivydělávání dohazováním dobytka nestačí k výdělečné činnosti pro svůj omezený rozsah, jakým jest již pojmově každé přivydělávání. Zjištěný způsob stravování manžela žalované naplňuje pojem poskytování výživy, opatřuje-li manželka stravu ze svého. Jest nerozhodno, že snad manžel nejí s rodinou u společného stolu a že si bere jídlo sám o své újmě; rozhodným jest, zdali žalovaná mlčky dovoluje a manželci svému nebrání, aby z jejích zásob se nestravoval. Manželka nemá zákonnou povinnost svého manžela živiti; povinnost tu z ustanovení § 92 obč. zák. nelze dovoditi (č. 2635, 2898 sb. n. s.). Dovoluje-li mu živiti se z jejích zásob, umožňuje mu nehleděti si výdělečné činnosti. Otázkou, zdali žalovaná o vyživovacím závazku svého manžela proti žalobkyni věděla nebo věděti musila, není třeba se zabývati, poněvadž podle ustanovení druhého odstavce § 3 bylo na žalované, by namítala a dokázala, že o něm nevěděla ani věděti nemusila, žalovaná se však v tom směru nebránila. Žalobkyni nestihá v tomto směru břemeno důkazní. Podotknouti však jest, že závazek podle § 3 zákona zahrnuje vyživovací dávky, příslušející osobě k výživě oprávněné jen za dobu, po kterou třetí osoba osobu k výživě povinnou podporovala, nikoli však za dobu před 26. únorem 1931, kdy zákon vstoupil v plat-

nost, an nepůsobí zpět. Než podmínkou závazku podle § 3 zákona ze dne 16. prosince 1930 č. 4 sb. z. a n. z r. 1931 jest mezi jiným i okolnost, aby si osoba výživou povinná nehleděla výdělečné činnosti uložené jí v § 1 zákona. Podle tohoto paragrafu má povinnost k výdělečné činnosti ten, kdo nemá jmění nebo stálých příjmů, aby z nich mohl úplně nahraditi potřebný náklad na výživu oprávněné osoby. Jměním jest souhrn všech majetkových práv osoby. Hostinská koncese o sobě, i když její majitel sám živnost neprovozuje, má majetkovou hodnotu a jest majetkovým právem a může býti i předmětem exekuce; jest tedy i jměním. Manžel žalované byl by tedy povinen k výdělečné činnosti podle citovaného § 1 jen, kdyby hostinská koncese manžela žalované o sobě nebyla dostatečnou, by z ní při zákonném jejím využití a případné exekuci mohlo býti uhrazeno výživné strany žalující. K tomu soudy měly přihlídnouti; že se tak nestalo a soudy v tomto směru neučinily potřebné zjištění, zůstalo řízení neúplným a třeba je v tom směru doplniti. Skutečné provedení bezvýsledné exekuce k nároku podle § 3 zákona vyživovacího není potřebí, zákon o tom nemá výslovného ustanovení a bylo by neúčelným a odporovalo by zásadám procesní hospodárnosti vésti exekuce, jichž bezvýslednost jest předem jistá.

Čís. 13258.

K závaznosti projevu strany o podrobení se žalobnímu nároku, učiněného při roku za projednávání sporu, se nevyžaduje, by byl přijat odpůrcem, ani by odpůrce navrhl vydání rozsudku pro uznání. Odvolání takového platně učiněného projevu jest vyloučeno.

(Rozh. ze dne 8. února 1934, Rv I 893/32.)

Mezitímním rozsudkem bylo pravoplatně uznáno, že žalobní nárok na náhradu škody jest proti všem třem žalovaným co do důvodu z polovice po právu. Při napotomním ústním jednání uznali žalovaní žalobou uplatňovaný nárok na náhradu škody 10.000 Kč a prohlásili, že jsou ochotni zaplatiti 5.000 Kč jako na ně připadající polovinu zažalované částky. Procesní soud první stolice uznal žalované povinnými zaplatiti žalobci rukou společnou a nerozdílnou 5.000 Kč. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalovaných a uvedl v otázce, o níž tu jde, v

důvodech:

Mylný jest názor dovolatelů, že prohlášení jejich právního zástupce při roku dne 14. března 1930, že žalobou uplatňovaný nárok na náhradu škody uznává ve výši 10.000 Kč a jest ochoten zaplatiti 5.000 Kč jako polovinu připadající na žalované, bylo pouhou nabídkou, která by musila býti buď výslovně nebo mlčky přijata odpůrcem, aby byla účinnou, a že z takového uznání, nebylo-li odpůrcem přijato, nelze nic vyvozo-